

عنوان مقاله:

گفتمان پست مدرن در سینمای ایران (مورد مطالعه فیلم «صندلی خالی»)

محل انتشار:

فصلنامه جامعه شناسی کاربردی، دوره 27، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

احسان آقابابایی - استادیار، گروه علوم اجتماعی، دانشگاه اصفهان، ایران

علی قنبری برزبان - استادیار، گروه علوم اجتماعی، دانشگاه اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

پست مدرنیسم به مثابه یک گفتمان، در جهان فیلم نفوذ کرده است و «سینمای پست مدرن» را خلق نموده است. گفتمان سینمای پست مدرن شامل ابعادی چون وانموده و تزلزل واقعیت، مرکززدایی از سوژه، مرگ مولف، پاکشدگی مرزهای زمانی، ترکیب تکنیکها و ژانرها و کثرتگرایی است که در تقابل با سایر گفتمانها قرار میگیرد. هدف مقاله حاضر معرفی این گفتمان سینمایی، تفسیر و نشان دادن عناصر آن در یکی از فیلمهای سینمای ایران است. برای نیل به این هدف، گفتمان سینمای پست مدرن بر اساس نظریه گفتمان لاکلا و موف تعریف میشود و سه بعد وانموده، مرکززدایی از سوژه و مرگ مولف به عنوان چارچوب مفهومی انتخاب میشوند. چارچوب روشی نیز ملهم از نظریه روایت پست مدرن متشکل از فابیولا، سیوژت، شخصیت و راوی است که در پیوند با چارچوب مفهومی به تحلیل فیلم «صندلی خالی» ساخته سامان استرکی میپردازد. نتایج نشان میدهد که «صندلی خالی» با روایت اپیزودیک، تو در تو و ماریپیچ خود جهان وانموده‌های را خلق میکند که در آن مرز واقعیت و توهم فرو میریزد و سوژه‌های سرگردانی خلق میکند که ناتوان از تغییر این جهاناند و در نهایت در یک بنبست هستی شناختی از جهان وانموده کنار میروند. روایتهای چندگانه و خصلت خود ارجاعی فیلم در نهایت پاسخی به پرسشهایی که مطرح میکند ندارد چرا که مرگ مولف خصلت این فیلم است. علاوه بر این، گفتمان سینمای پست مدرن در مقابل گفتمانهای سیاسی و فرهنگی هژمونیک ایران، پس رانده شده و در حاشیه قرار دارد.

کلمات کلیدی:

سینمای پست مدرن، وانموده، مرکززدایی از سوژه، روایت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1208417>

